

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **Z. Ch.**, bytem P., proti žalovanému: **Univerzita Karlova v Praze**, sídlem Ovocný trh 3, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí rektora žalovaného ze dne 16. 2. 2015, č. j. UKRUK-1653/2015/III,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze ze dne 16. 2. 2015, č. j. UKRUK-1653/2015/III, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku uhradit žalobci náklady řízení ve výši 3.000,- Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze (dále jen „žalovaný“) ze dne 16. 2. 2015, č. j. UKRUK-1653/2015/III, kterým bylo zrušeno rozhodnutí děkana Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze (dále jen „děkan MFF“) ze dne 6. 10. 2014, č. j. Stud/Vše/1819, kterým bylo žalobci podle čl. 5 odst. 2 Studijního a zkušebního řádu Univerzity Karlovy v Praze přerušeno studium od 1. 10. 2014 do 28. 2. 2015. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí z vlastní iniciativy s odkazem na čl. 6 odst. 3 Statutu Univerzity Karlovy v Praze (dále jen „Statut UK“), podle něhož jestliže vyjde najevo, že rozhodnutí orgánu univerzity je v rozporu s právními předpisy, je tento orgán povinen učinit všechna dostupná opatření k nápravě.

Žalobce v žalobě namítá, že nebyla dána pravomoc žalovaného vydat napadené rozhodnutí. Na postup rozhodování o přerušení studia se podle § 50 odst. 4 ve spojení s § 56 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „zákon o vysokých školách“) nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Zrušení rozhodnutí o přerušení studia v přezkumném řízení podle správního řádu tedy není možné. Zákon o vysokých školách

rektorovi takovou pravomoc přitom nedává. Naopak ust. § 9 odst. 1 písm. j) zákon o vysokých školách stanoví, že nezákonná rozhodnutí orgánů součásti veřejné vysoké školy ruší akademický senát vysoké školy na návrh rektora. Žalovaný svou pravomoc k vydání napadeného rozhodnutí nemohl opřít ani o čl. 6 odst. 3 Statutu UK, neboť toto ustanovení pouze stanoví, že dozvědí-li se orgány univerzity o nezákonném rozhodnutí orgánu univerzity nebo její součásti, mají činit všechna dostupná opatření k nápravě. V daném případě měl být tedy rektorem předložen návrh akademickému senátu na zrušení nezákonného rozhodnutí.

I kdyby žalovaný měl pravomoc z úřední povinnosti rozhodnutí o přerušení studia žalobce zrušit, měl žalobci před vydáním rozhodnutí umožnit se vyjádřit ve smyslu § 36 odst. 2 správního řádu.

Pokud jde o věc samu, neztotožnil se žalobce s právním názorem žalovaného, podle něhož není možné přerušit studium osobě, které bylo studium již přerušeno, nebyla-li mezitím opětovně zapsána do studia. Podle § 54 odst. 1 zákona o vysokých školách lze studium přerušit i opakovaně. Vzhledem k tomu, že osoba, které již na určitou dobu bylo studium přerušeno, není studentem, opakované rozhodnutí o přerušení studia se nutně týká osoby, která není studentem. Dále žalobce polemizuje s názorem žalovaného, že studium nelze přerušit s účinky do minulosti. Takovému závěru nesvědčí žádné ustanovení zákona o vysokých školách ani vnitřních předpisů univerzity.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Pravomoc žalovaného k vydání napadeného rozhodnutí vyplývá z čl. 6 odst. 3 Statutu UK. Na základě § 9 odst. 1 písm. j) zákona o vysokých školách naopak nelze učinit závěr, že pravomoc zrušit rozhodnutí orgánu univerzity má výhradně akademický senát. K otázce porušení procesního práva žalobce vyjádřit se před rozhodnutím ve věci žalovaný uvedl, že § 36 odst. 2 správního řádu takové právo nezakotvuje. Při rozhodování o právech a povinnostech studentů se podle § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách ve spojení s § 180 odst. 1 správního řádu nepoužijí obecné předpisy o správním řízení, s výjimkou otázek, jejichž řešení je nezbytné a které nelze podle zvláštních předpisů řešit.

Dále žalovaný upozornil, že podle § 54 odst. 4 zákona o vysokých školách není osoba, které bylo přerušeno studium, studentem. Žalobce měl studium přerušeno v období mezi 12. 4. 2012 a 30. 9. 2012. Do doby vydání rozhodnutí o přerušení studia, jež bylo zrušeno napadeným rozhodnutím, se žalobce opětovně nezapsal ke studiu, a nebyl tedy studentem. Z povahy věci pak platí, že přerušit studium osobě, která není studentem, nelze. Právě k tomu však rozhodnutím o přerušení studia došlo. Podle § 74 odst. 1 správního řádu pak může správní rozhodnutí vyvolávat účinky jen dnem nabytí právní moci, respektive dnem pozdějším. V dané věci bylo rozhodnutí o přerušení studia vydáno dne 6. 10. 2014 a právní moci nabylo dne 21. 11. 2014. Nemohlo jím tedy dojít k přerušení studia ode dne 1. 10. 2014.

Závěrem žalovaný uvedl, že považuje podání žaloby ze strany žalobce pouze za projev jeho záliby v napadání domnělých nedostatků rozhodnutí a jiných úkonů žalovaného, který není veden snahou o ochranu žalobcových veřejných subjektivních práv. Žaloba byla podána až 20. 3. 2015, tedy po uplynutí původní doby přerušení studia, a žalobce nadto proti žalované vede více obdobných řízení.

Z předloženého správního spisu soud zjistil, že jeho obsahem je výhradně napadené rozhodnutí a doklad o jeho doručení žalobci.

Rozhodnutí žalovaného je odůvodněno tím, že rozhodnutí děkana MFF o přerušení studia žalobce bylo vydáno v rozporu se zákonem a vnitřními předpisy univerzity. Žalobce se po předchozím přerušení do studia opětovně nezapsal, a tedy není studentem. Přerušit studium lze přitom jen studentovi. Navíc bylo rozhodnutím děkana MFF studium žalobci přerušeno zpětně, což relevantní předpisy nepřipouští. Vzhledem k tomu, že žalovaný výše uvedené skutečnosti v rámci své úřední činnosti zjistil, zrušil rozhodnutí děkana MFF postupem podle čl. 6 odst. 3 Statutu UK. V nezbytných otázkách žalovaný aplikoval správní řád. V úvodní části výroku rozhodnutí je uvedeno, že bylo vydáno podle čl. 6 odst. 3 Statutu UK, § 54 a § 61 zákona o vysokých školách a § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř.s.).

Soud v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., podle nějž rozhoduje podle právního stavu v době rozhodování správního orgánu, rekapituluje obsah relevantních ustanovení právních předpisů a vnitřních předpisů univerzity ve znění účinném k 16. 2. 2015, z kterých při posouzení věci vycházel:

Podle § 9 odst. 1 písm. j) zákona o vysokých školách „*akademický senát veřejné vysoké školy ... na návrh rektora zruší vnitřní předpis, rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu součásti veřejné vysoké školy anebo pozastaví jeho účinnost, pokud je tento vnitřní předpis, rozhodnutí nebo úkon v rozporu se zvláštními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy*“.

Podle § 68 odst. 3 písm. c) zákona o vysokých školách *rozhodnutí ve věcech povolení přerušit musí být vyhotoveno písemně, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou. Případný způsob náhradního doručení ve věcech uvedených v písmenech a) až f) může stanovit vnitřní předpis vysoké školy nebo její součásti*.

Podle § 68 odst. 4 *student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti pouze vyhovět a rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změni nebo zruší rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem veřejné vysoké školy nebo její součásti. Rozhodnutí o disciplinárním přestupku a o vyloučení ze studia podle § 67 zruší i v případě, že dodatečně vyšly najevo skutečnosti, které by odůvodňovaly zastavení řízení. Žádost o přezkoumání rozhodnutí vydaného podle odstavce 3 písm. f) má vždy odkladný účinek.*“

Podle čl. 6 odst. 3 Statutu UK „*[j]estliže vyjde najevo, že rozhodnutí orgánu univerzity, fakulty nebo další součásti je v rozporu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy univerzity, dané fakulty nebo dané součásti, je tento orgán povinen učinit všechna dostupná opatření k nápravě, včetně změny nebo zrušení tohoto rozhodnutí. Přiměřeně se postupuje, jestliže tento orgán je v rozporu s uvedenými předpisy nečinný.*“

Podle čl. 18 odst. 3 Statutu UK „[m]á-li rektor za to, že některé opatření, rozhodnutí nebo úkon orgánu fakulty nebo další součásti, jehož přezkouvání není jinak upraveno²³⁾, je v rozporu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy univerzity, příslušné fakulty anebo další součásti, upozorní na to tento orgán. Jestliže ten na svém opatření rozhodnutí nebo úkonu trvá, má právo požádat rektora o slyšení. Nestane-li se tak bez zbytečných průtahů nebo nedojde-li ani po projednání věci ke shodě anebo nebylo-li dosaženo nápravy podle čl. 6 odst. 3, učiní rektor v mezích své působnosti potřebná opatření k nápravě. Obdobně se postupuje, jestliže je orgán fakulty nebo další součásti v rozporu s uvedenými předpisy nečinný.

²³⁾ § 50 odst. 7, § 68 odst. 4, § 72 odst. 14 a § 74 odst. 8 zákona o vysokých školách.“

Podmínky řízení jsou v projednávaném případě splněny. Žalobce byl aktivně legitimován k podání žaloby. Splňuje podmínku § 65 s. ř. s. k podání žaloby proti správnímu rozhodnutí, totiž tvrdí, že byl zkrácen na svých právech rozhodnutím, kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva a povinnosti. Rozhodnutím žalovaného bylo zrušeno rozhodnutí děkana MFF o přerušení žalobcova studia, tedy bylo zasaženo do jeho právní sféry (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS). Pokud takové rozhodnutí bylo vydáno nezákonně, jak žalobce tvrdí, bezpochyby došlo ke zkrácení na jeho právech. Na tom nemůže nic změnit ani tvrzení žalovaného, že v době podání žaloby již důsledky nezákonnosti rozhodnutí netrvaly, neboť postačí, že rozhodnutí bylo způsobilé zasáhnout do právní sféry žalobce v době svého vydání. Pro posouzení aktivní legitimace žalobce nejsou rozhodné ani další skutečnosti, na něž poukazuje žalovaný, tedy jeho vnitřní motivy k podání žaloby a počet soudních sporů, které s žalovaným vede. Procesní oprávnění podat žalobu žalobci v této věci svědčí a je pouze na něm, zda a z jakých důvodů se rozhodl jej využít.

Nejprve se soud zabýval otázkou, překročil-li žalovaný vydáním napadeného rozhodnutí meze své pravomoci. Z čl. 6 odst. 3 Statutu UK, o něž se napadené rozhodnutí opírá, pravomoc rektora zrušit rozhodnutí děkana o přerušení studia nevylývá. Uvedené ustanovení se týká výhradně procesu autoremedury, neboť stanoví, že pokud vyjde najevo nezákonnost rozhodnutí orgánu univerzity, „je tento orgán povinen učinit všechna dostupná opatření k nápravě ...“ (podtržení doplněno soudem). Z gramatického výkladu ustanovení vyplývá, že pokud rozhodnutí o přerušení studia žalobce vydal děkan, týká se čl. 6 odst. 3 Statutu UK ve vztahu k tomu rozhodnutí toliko děkana, neboli nelze z dikce ustanovení dovodit pravomoc rektora zrušit rozhodnutí, které vydal děkan fakulty.

Soud dále ex offio zkoumal (s ohledem na možnou nicotnost rozhodnutí), zda pravomoc žalovaného nebyla založena jiným ustanovením vnitřních předpisů univerzity nebo právních předpisů. Článek 18 odst. 3 Statutu UK stanoví, že má-li rektor za to, že rozhodnutí orgánu fakulty je nezákonné, přičemž „jeho přezkouvání není upraveno jinak“, upozorní na to tento orgán. Nedoje-li k nápravě podle čl. 6 odst. 3 Statutu UK, tedy k nápravě orgánem, který nezákonné rozhodnutí vydal, „učiní rektor v mezích své působnosti potřebná opatření k nápravě“. Aplikace tohoto ustanovení je zde také vyloučena, neboť rozhodnutí děkana o přerušení studia podléhá jiné úpravě přezkumu. Pojem přezkumu je v tomto případě třeba chápat ve smyslu ust. § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách, které přes obdobné označení není obdobou přezkumného řízení podle § 94 a násl. správního řádu. Jedná se o

řádný opravný prostředek, který je plně v dispozici účastníka řízení, nikoliv o dozorčí opravný prostředek (k posouzení obdobného institutu přezkoumání výsledku maturitní zkoušky viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012-47, č. 3104/2014 Sb. NSS, bod 29). Ostatně i poznámka pod čarou č. 23, na kterou odkazuje čl. 18 odst. 3 Statutu UK, výslovně odkazuje na § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách, přitom rozhodnutí o přerušení řízení je rozhodnutím, proti kterému lze podat žádost o přezkoumání (§ 68 odst. 3 písm. c), tedy jde o *rozhodnutí, jehož přezkoumání není upraveno jinak*.)

Zákon o vysokých školách obsahuje obecný dozorčí prostředek nápravy nezákonného rozhodnutí orgánu, jenž je součástí univerzity. Tím je pravomoc akademického senátu univerzity podle § 9 odst. 1 písm. j) zákona o vysokých školách na návrh rektora takové rozhodnutí zrušit. I z tohoto ustanovení vyplývá, že výklad čl. 6 odst. 3 Statutu, ke kterému dospěl žalovaný je v rozporu s koncepcí sdílené pravomoci mezi rektorem a akademickým senátem. Čl. 18 odst. 3 věta třetí Statutu UK je rovněž odrazem postupu podle § 9 odst. 1 písm. j) zákona o vysokých školách, protože podle tohoto článku rektor pouze navrhne akademickému senátu zrušení rozhodnutí, jež má za nezákonné. Jakkoliv má akademická samospráva poměrně široký prostor k tomu, aby ve svých vnitřních předpisech upravila otázky správního řízení, nelze tak činit v rozporu se zákonem (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2014, č. j. 9 As 75/2014-44, body 15-16). Pokud tedy v daném případě zákon o vysokých školách zakotvuje přezkumnou pravomoc akademického senátu rozhodujícího na návrh rektora, nelze ustanovení vnitřního předpisu univerzity (Statutu) vykládat tak, že totožná pravomoc náleží rektorovi samostatně.

Z uvedeného lze uzavřít, že žalovaný neměl pravomoc napadené rozhodnutí vydat podle čl. 6 odst. 3 Statutu UK a ani podle jiného ustanovení právních předpisů nebo vnitřních předpisů univerzity. Nedostatek pravomoci orgánu vydat rozhodnutí je důvodem pro nicotnost takového rozhodnutí, neboť dle § 77 odst. 1 správního řádu za nicotné se považuje *rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný*; avšak *to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu*. Podle věty za středníkem nicotnost nelze konstatovat nicotnost, pokud vydá rozhodnutí nadřízený správní orgán tomu orgánu, který by byl jinak ve věci věcně příslušný, nicméně jde v každém případě o podstatnou vadu řízení a proto soud rozhodnutí rektora podle ust. § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), zrušil.

Žalovaný je podle § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku vázán. V dalším řízení tedy může toliko iniciovat zrušení rozhodnutí děkana MFF o přerušení studia žalobce upozorněním děkana nebo navrhnout zrušení rozhodnutí děkana MFF akademickým senátem.

Žalobce byl v řízení plně úspěšný, náleží mu proto náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), které tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč, neboť nebyl v řízení zastoupen advokátem.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je

posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. května 2016

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová